

СТРАТЕГИЯ

НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ЗА РАЗВИТИЕ
НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 8.2
ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

ЗА ПЕРИОДА
2025 – 2028

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	3
СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ	4
Стратегически документи на европейско ниво:	4
Стратегически документи на национално ниво:	4
Стратегически документи на институционално ниво:	5
МИСИЯ И ВИЗИЯ	5
SWOT АНАЛИЗ	7
Силни страни	7
Слаби страни	8
Възможности	9
Заплахи / Ограничения	9
СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	10
Повишаване качеството на обучение и поддържане на високо ниво на квалификация и реализация на кадрите, завършили ПН8.2 Изобразително изкуство.	10
Увеличаване на научно-изследователската дейност и публикационната активност.	11
Повишаване на квалификацията на академичния състав на факултетите.	13
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	13

ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на настоящата стратегия е да постави базата, върху която ще се развива професионално направление 8.2 „Изобразително изкуство“ в рамките на Софийския университет през периода 2025 - 2028 г. Тя включва мисията, визията, принципите, стратегическите цели, приоритетните направления и дейности за развитие на професионалното направление.

Стратегията отразява вижданията на Факултета по науки за образованието и изкуствата (ФНОИ) за развитие на професионално направление 8.2. „Изобразително изкуство“.

Основна цел на стратегията е Софийският университет да заеме достойно място сред водещите национални висши училища, в които се провежда обучение в областта на изобразителното изкуство, в обучението и подготовката на вискоквалифицирани кадри, които работят в различни области на визуалните изкуства. Постигането на тази цел е възможно чрез реализирането на стратегически стъпки за развитие на направлението в контекста на националните политики за качествено образование и обучение и европейските насоки за изграждане на единно европейско образователно пространство.

Стратегията се основава на следните принципи:

- **Приемственост** – базирана е на върху академичните традиции, установени в Софийския университет, във Факултета по науки за образованието и в катедра „Визуални изкуства“ в частност, върху вече въведените добри практики, съчетани с адаптивност към динамиката на условията на средата и към възникващите предизвикателства.
- **Иновативност и креативност** по отношение на търсенето и прилаганите на ефективни решения на проблемите.
- **Сътрудничество** с държавни, общински и частни организации, работещи в областта на културата; партньорство с други висши училища в страната и в чужбина, в които се провежда обучение в сферата на изобразителното изкуство, както и с работодателски организации от различни области на творческите индустрии.

- **Отговорност, прозрачност и отчетност** при изпълнение на целите, дейностите и мерките, заложи в Стратегията за развитието на професионално направление 8.2. Публично представяне и популяризиране на резултатите от образователния процес.

Стратегията е изготвена в синхрон с перспективите, заложи в актуални стратегически документи на европейско, национално и институционално ниво, които очертават общосподелената визия за висококачествено, ценностно ориентирано и продължаващо през целия живот образование, обучение и учене.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ

1. Стратегически документи на европейско ниво:

- Стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021–2030).
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно постигането на европейското пространство за образование до 2025 г. (COM(2020) 625 final, 30.9.2020).
- Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021–2030 г.) (ОВ С 66, 26.2.2021 г., стр. 1–21).

2. Стратегически документи на национално ниво:

- Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021–2030 г.
- Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България (2017–2030 г.).

- Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“.
- Национален план за действие в областта на цифровото образование (2021–2027г.).
- Закон за висшето образование, обн. ДВ. бр. 112 от 27 Декември 1995 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 39 от 1 май 2024 г.
- Закон за насърчаване на научните изследвания от 2003 г., обн. ДВ. бр. 92 от 17 октомври 2003 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 39 от 1 май 2024 г.

3. Стратегически документи на институционално ниво:

- Мандатна програма на ректорското ръководство на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ за периода 2023–2027 г.
- Стратегия за развитие на научните изследвания в СУ “Св. Климент Охридски“ (2023–2026 г.)
- Стратегия за комерсиализация на научните резултати на СУ „Св. Климент Охридски“.
- Стратегия за развитието на електронното и дистанционното обучение в Софийски университет „Св. Климент Охридски“.
- Стратегия за развитие на човешките ресурси в науката в Софийския Университет за периода 2021–2030 г.;

МИСИЯ И ВИЗИЯ

СУ „Св. Климент Охридски“, чрез Факултета по науки за образованието и изкуствата, в който се провежда обучение в ПН 8.2 Изобразително изкуство, има мисията:

- да развива професионално направление 8.2 Изобразително изкуство, така че Софийският университет да се нареди сред водещите висши училища, в които се провежда обучение в това професионално направление;
- да налага високи стандарти в художественотворческата, научноизследователската и преподавателската работа в областта на изобразителното изкуство;
- да допринесе за развитие на изкуството, науката и образованието.
- да създава предпоставки за привличане на най-перспективните кандидати-студенти и кандидат-докторанти, които са избрали за своя професионална реализация областта на изобразителното изкуство;
- да подготвя високообразовани кадри за нуждите на културните и творческите индустрии;
- да създава у възпитаниците си нагласа за учене през целия живот и им осигури основа за успешна реализация в сферата на културните и творческите индустрии.

Визията за професионално направление 8.2. Изобразително изкуство на Софийския университет е до 2028 г.

Ключовите моменти в тази визия са:

- Софийският университет да заеме ключова позиция в професионалното направление с високи постижения в областта на изкуството и подготовката на кадри, които имат потенциал успешно да се реализират в културните и творческите индустрии;
- да продължи да предлага високо качество на образованието, на художественотворческата и на научно-изследователската дейност, успешна професионална реализация и кариерно развитие на завършилите;
- да съхрани и развие добрата репутация и постижения в национален и в международен план.

SWOT АНАЛИЗ

1. Силни страни

- Константно висок интерес от страна на кандидат-студенти към специалност „Графичен дизайн“ от ПН 8.2 Изобразително изкуство, която е една от най-желаните специалности в Софийския университет през последните 5 години.
- Много висока реализация на завършилите студенти и висока оценка на подготовката им от страна на работодателите.
- Отговарящи на стандартите учебни планове и програми, които отчитат динамичната ситуация в развитието на графичния дизайн и са обновявани регулярно.
- Подходяща учебна инфраструктура и постоянно разширяваща се мрежа от контакти с работодателски организации.
- Висока квалификация на академичния състав, активна художественотворческа и научно-изследователска дейност, включваща множество участия в национални и международни художествени и научни проекти и форуми.
- Капацитет на преподавателския състав за експертно научно ръководство на докторанти в докторските програми по професионално направление 8.2.
- Активно включване в партньорски мрежа с чуждестранни и български университети.
- Стабилно установени контакти с потребителите на кадри.
- Много от преподавателите в направление са автори учебници и учебни помагала по изобразително изкуство, широко използвани в системата на училищното образование.
- Непрекъснато разширяващи се интерактивни подходи в процеса на обучение, като се използват възможностите на университетската система за електронно обучение (Moodle).

- Политика на нетолерантност към всички форми на академична измама – ФНОИ активно противодейства на плагиатството чрез проверка на студентските разработки, дипломните работи и дисертационните трудове посредством въградената в Moodle присставка StrikePlagiarism.
- Предоставяне на възможности за участие на студенти, докторанти и преподаватели в международни и национални художественотворчески, научни и образователни форуми и проекти.
- Широко оповестяване и популяризиране на художествената и научната продукция на преподаватели, докторанти и студенти.
- Наличие на специализирани кабинети и ателиета, в които се провежда обучението по графичен дизайн и по художествените дисциплини.
- Различни центрове, чиято дейност е в подкрепа на академичната, художествено-творческата и практико-приложната подготовка на преподавателите, докторантите и студентите от професионалното направление: Университетската галерия „Алма Матер“; Факултетен център за електронно и дистанционно обучение, Център по кинезитерапия, Терапевтична зала, Университетски център за подпомагане на студенти със специални образователни потребности, Университетски център „Академия за деца“, Център с лаборатория за изследване на аутизма.
- Достъп през университетската компютърна мрежа до световни бази данни, съдържащи научни и периодични издания в областта на изкуствата и графичния дизайн.
- Богат и постоянно осъвременяващ се библиотечен фонд.

2. Слаби страни

- Наложително е да се разширят възможностите за изходяща мобилност на студентите и докторантите, обучаващи се в професионалното направление.
- Нужно е да се осигурят по-мащабни проучвания с потребители на кадри, както и да бъдат потърсени допълнителни стимули студентите и докто-

рантите да попълват анкетите, проучващи мнението им за качеството и организацията на обучението

- Необходимо е да се създават предпоставки, които да мотивират студентите да продължават към следващи образователни степени (магистър и доктор) и да се формира интерес към академичната кариера като път за професионално развитие.

3. Възможности

- Привличане на студенти и докторанти от чужбина, в т.ч. от съседните страни, от страни с българската диаспора и от страни извън Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, както и от университети в Европа по програма Еразъм+.
- Създаване на съвместни програми с чуждестранни университети.
- Разширяване на връзките с потребителите на кадри, с работодателски асоциации, с държавни и неправителствени организации за проучване на потребностите и в отговор на това осигуряване на кадри с подходяща професионална квалификация в сферата на ПН 8.2.
- Засилено популяризиране на образователната, художествената, изследователската и експертната дейност на катедра „Визуални изкуства“, която подготвя кадри в професионално направление 8.2 Изобразително изкуство.
- Засилено сътрудничество с факултетния студентски съвет и привличането му като партньор при реализирането на идеи и проекти.
- Засилено популяризиране на възможностите за продължаваща квалификация.

4. Заплахи / Ограничения

- Демографската криза, в резултат на която населението на България намалява, включително и младежите, завършващи средно образование.

- Засилена конкуренция от страна на другите висши училища в България, в които се предлага обучение в сферата на ПН 8.2 Изобразително изкуство.
- Непоследователност в държавната политика по отношение на финансиране на обучението.
- Неотчитане и пренебрегване на резултатите от художественотворческата дейност на преподаватели, студенти и докторанти в професионалното направление, при съставянето на различни по характер рейтингови системи;
- Неотчитане от страна на държавата на спецификата на изследванията в професионалното направление и „натиск“ за увеличаване броя на тяхното публикуване в бази данни „Web of science“ и „Scopus“;
- Непоследователна държавна политика за увеличаване броя на списанията, включени в тези бази данни.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

1. Повишаване качеството на обучение и поддържане на високо ниво на квалификация и реализация на кадрите, завършили ПН8.2 Изобразително изкуство.

Дейности за реализиране на целта:

- Редовно актуализиране и преразглеждане на учебните програми, за да се гарантира, че са в съответствие с най-новите теории и практики в образованието и отговарят на нуждите на пазара на труда.
- Насърчаване на художествената и изследователската дейност сред студентите и докторантите, като се създават възможности за съвместно участие редом с преподавателите в художествени и изследователски проекти.
- Развиване на връзките с различни работодателски структури и организации, така че да се обезпечи качествено практическо обучение на студентите.

- Търсене на възможности за разширяване на сътрудничеството с български и чуждестранни висши училища и за разработване на съвместни магистърски и докторски програми (включително и на английски език).
- Насърчаване на изходящата мобилност на студентите, което ще ги подготви да се реализират успешно в условията на задълбочаващата се глобализация;
- Проучвания, свързани с потребители на кадри, с оглед осигуряването на актуална информация за тенденциите в сферата на графичния дизайн.
- Привличане на лектори от чуждестранни университети, чиито опит би могъл да бъде използван, така че учебните програми и образователните дейности в професионално отношение в специалност „Графичен дизайн“ в направление 8.2 Изобразително изкуство да бъдат обогатени.
- Насърчаване на развитието на кариерното ориентиране и консултиране в рамките на професионално направление 8.2 Изобразително изкуство, с цел студентите да бъдат подпомогнати да вземат информирани решения относно собственото им кариерно развитие.
- Мотивиране на студентите да вземат участие в различни европейски програми, свързани с образователния процес, с художественотворческата дейност и с практическото обучение.
- Развитие на дигиталната среда и на дигиталния инструментариум, прилаган в хода на обучението.

2. Увеличаване на научно-изследователската дейност и публикационната активност.

Дейности за реализиране на целта:

- Насърчаване на изследванията върху процесите в сферата на визуалните изкуства чрез включването в различни проекти, привличане на външно финансиране и създаване на благоприятна среда за провеждане на научни изследвания и художествени проекти.

- Придържане към високите стандарти на научните изследвания, наложени от авторитетни световни специализирани и научни издания.
- Популяризиране на резултатите от изследванията, включващо насърчаване и подпомагане на публикуването както в специализирани издания в сферата на изкуствата, така и в такива, които са реферирани и индексирани в национални и световни бази данни.
- Участие в национални и международни научни конференции, в рамките на които са оповестявани резултатите от извършената изследователска работа.
- Фокусиране върху качеството, оригиналността и приносния характер на научните публикации и творческите реализации.
- Насърчаване на публикуването на чужд език с цел достигане до по-широка аудитория и повишаване разпознаваемостта на преподавателите в международната научна общност.
- Партниране чрез съвместни програми и проекти с водещи университети в страната и в чужбина.
- Насърчаване на участието на докторантите в авторитетни международни и национални художествени инициативи.
- Насърчаване на култура на сътрудничество и споделяне на творчески постижения и научни знания в рамките на професионално направление 8.2 Изобразително изкуство чрез организиране на семинари, работни срещи, съвместни изследователски и художествени проекти.
- Насърчаване включването на студентите в научноизследователския процес и в различни художествени проекти, интегрирайки ги в периодично организирани студентски и докторантски научни сесии и художествени изложби.
- Търсене на възможности за увеличаване финансовите средства за научни изследвания и за реализация на художествени проекти.

- Увеличаване на възможностите за достъп до библиотечно-информационни бази данни и платформи.
- Активно подпомагане на докторанти и новоназначени асистенти в проектната, публикационната и художествената дейност.

3. Повишаване на квалификацията на академичния състав на факултетите.

Дейности за реализиране на целта:

- Осигуряване на възможности за преподавателите да развиват и надграждат своите знания и квалификация чрез включването им в професионални обучения.
- Стимулиране и осигуряване на възможности за включването на преподавателите в научни, практико-приложни и художествени проекти.
- Осигуряване на възможности за участие в различни курсове за продължаваща квалификация като езикови курсове, курсове за използване на специализиран софтуер и др.
- Насърчаване на международното сътрудничество и участието на преподавателите в програми за обмен, в съвместни изследователски и художествени проекти, в международни конференции и художествени инициативи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата стратегия осигурява цялостен и многостранен поглед към развитието на професионално направление 8.2 Изобразително изкуство в СУ „Св. Климент Охридски“ и е в синхрон и подкрепя общоуниверситетската политика за качествено образование и стремеж към високи резултати от научноизследователската и художественотворческата дейност. Чрез нейното прилагане се цели създаването на среда, която насърчава високи постижения в обучението на специалисти от всички области на професионалното направление, стимулира интердисциплинар-

ното и международното сътрудничество, насърчава мобилността на студенти, докторанти и преподаватели, насърчава изследванията в различните области на изобразителното изкуство и подкрепя художественотворческата дейност. Постигането на посочените стратегически цели и дейности ще утвърди позицията на Софийския университет като една от водещите институции при подготовката и повишаването на квалификацията на специалисти от сферата на изобразителното изкуство.

